

Dynamika rozwoju wypożyczeń międzybibliotecznych w Bibliotece Głównej Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie w okresie 2013-2017

Sławomir Sobczyk

Biblioteka Główna Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie

Streszczenie

Wyzwaniem dla wszystkich bibliotek naukowych jest zapewnienie dostępu do materiałów bibliotecznych i zasobów informacyjnych niezbędnych do prowadzenia prac naukowych, badawczych oraz dydaktycznych pracownikom uczelni. Specyfika księgozbioru Biblioteki Głównej Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie oraz ewolucja bibliotecznego katalogu elektronicznego znacząco wpłynęły na dynamikę rozwoju wypożyczeń międzybibliotecznych.

W niniejszej pracy przedstawiono charakterystykę księgozbioru, zasady funkcjonowania oraz analizę materiału dotyczącą Wypożyczalni Międzybibliotecznej w okresie 2013-2017.

Słowa kluczowe

wypożyczalnia międzybiblioteczna, wypożyczenia międzybiblioteczne, współpraca bibliotek, biblioteka artystyczna, Biblioteka Główna Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie

Mogłoby się wydawać, że rosnące w ciągu ostatniej dekady znaczenie elektronicznych źródeł informacji i łatwy do nich dostęp, ograniczą korzystanie z tradycyjnych nośników, takich jak książki i czasopisma. Takiej tendencji nie obserwujemy jednak w przypadku bibliotek uczelnianych i naukowych, w których użytkownicy nadal preferują bezpośredni kontakt z niezbędnymi im woluminami. Musimy też pamiętać, że niektóre pozycje nie są dostępne w formie elektronicznej. Zaspokojenie zróżnicowanych i specjalistycznych potrzeb czytelników ułatwiają wypożyczenia międzybiblioteczne, które odgrywają nadal bardzo istotną rolę w codziennym funkcjonowaniu bibliotek. Definicja wypożyczenia międzybibliotecznego obejmuje wszystkie czynności związane z zamawianiem i otrzymaniem publikacji nieposiadanych przez bibliotekę [1]. Wydawnictwa pożyczane są na określony czas w dowolnej formie.

Praktyka wypożyczeń międzybibliotecznych ma już ponad 130 lat, licząc od przyjęcia w 1885 roku we Włoszech pierwszego w Europie regulaminu wypożyczeń międzybibliotecznych [2]. Program UNESCO i IFLA dotyczący powszechnej dostępności publikacji zakłada, że w każdym kraju należy podejmować starania o zwiększenie dostępności zbiorów i usprawnienie wypożyczeń. Działania te mają zapewnić każdemu czytelnikowi, niezależnie od miejsca jego zamieszkania, uzyskanie dostępu do wszystkich publikacji, bez względu na miejsce i datę ich wydania [3]. Zasady wypożyczeń międzybibliotecznych zostały sprecyzowane przez IFLA i obejmują zarówno zagadnienia narodowego systemu wypożyczeń, jak i międzynarodowego udostępniania książek, w tym wysyłania zamówień, dostarczania publikacji, prawa autorskiego i odpowiedzialności za wypożyczone materiały. Zasady wypożyczania międzybibliotecznego w Polsce regulują dwa akty prawne: *Ustawa o bibliotekach* z 1997 roku oraz *Zarządzenie Ministra Kultury i Sztuki w sprawie zasad wypożyczania międzybibliotecznego*, nienowelizowane od 1980 roku [4].

Wypożyczalnia międzybiblioteczna stanowi istotny element funkcjonowania Biblioteki Głównej Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. W niniejszej pracy przedstawiono rozwój wypożyczeń międzybibliotecznych w Bibliotece Głównej ASP w latach 2013-2017.

Charakterystyka zbiorów

Biblioteka Główna Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie jest biblioteką ogólnouczelnianą o wyodrębnionych zadaniach naukowych, dydaktycznych i usługowych, pełniącą równocześnie funkcję publicznie dostępnej biblioteki naukowej. Znajduje się w budynku przy ul. Smoleńsk 9, który został wzniesiony w latach 1909-1913 według planów Tadeusza Stryjeńskiego i Franciszka Mączyńskiego, z fasadą Józefa Czajkowskiego.

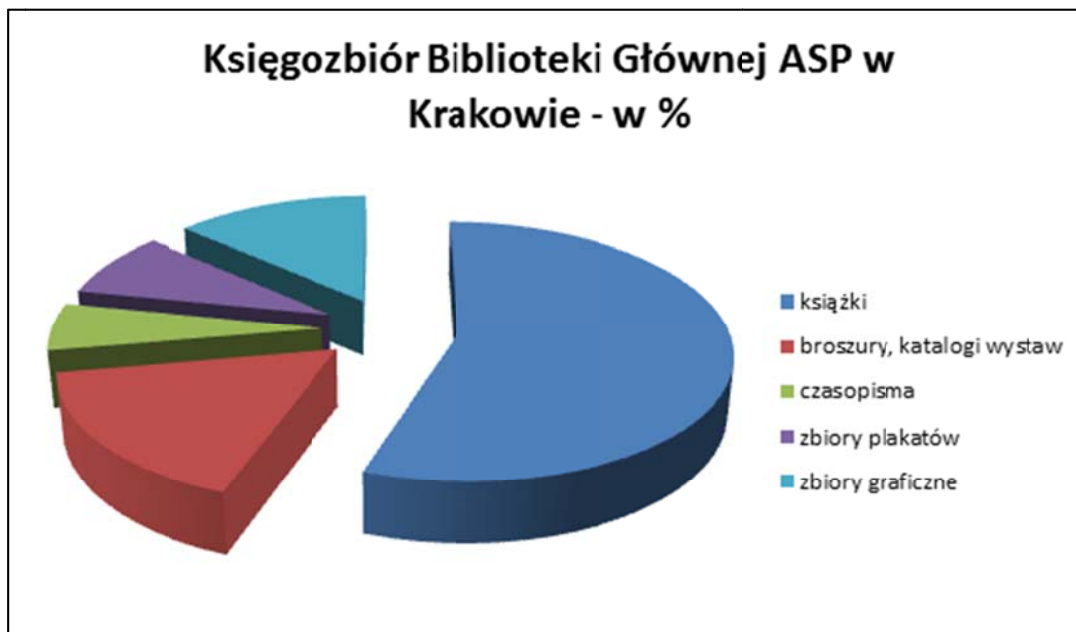
Jest największą i najstarszą biblioteką spośród bibliotek szkół artystycznych w Polsce. Posiada ponad 180 000 woluminów książek oraz innych obiektów, w tym zbiory specjalne zgromadzone w Gabinetach Plakatów i Gabinetach Rycin: plakaty, kolekcję grafiki, rysunków i fotografii, wydania oraz druki bibliofilskie, okładki książkowe (Rys. 1).

Kontynuuje ona tradycje dawnej Biblioteki pierwszego na ziemiach polskich Muzeum Techniczno-Przemysłowego, ufundowanego w 1868 roku przez dra Adriana Baranieckiego. Adrian Baraniecki przekazał Krakowowi zebraną na emigracji kolekcję wraz z księgozbiorem. Na początku lat 50. XX wieku Muzeum Techniczno-Przemysłowe zostało zlikwidowane, a jego zbiory podzielone. Budynek wraz z Biblioteką przypadł w udziale Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki.

Biblioteka została przekształcona w Bibliotekę Główną ASP w Krakowie, a w jej skład poza dawnymi zbiorami Biblioteki Muzeum Techniczno-Przemysłowego wchodzi: zbiory Biblioteki dawnej Szkoły Sztuk Pięknych w Krakowie (założonej w 1818 roku), późniejszej Akademii Sztuk Pięknych oraz księgozbiór i kolekcja grafiki Heleny Dąbczańskiej, pozyskana na początku XX wieku [5].

Cennym uzupełnieniem zbiorów jest dar przekazany przez wybitnego niemieckiego artystę prof. Georga Baselitza (honorowego profesora krakowskiej ASP). W 1999 roku został on laureatem prestiżowej nagrody Rhenus Kunstpreis, a całą przyznaną kwotę przeznaczył na zakup książek dla Biblioteki Głównej ASP [6]. Uzyskany w ten sposób księgozbiór liczy prawie 1200 książek i katalogów dotyczących sztuki współczesnej oraz nowoczesnej i awangardowej XX wieku, historii sztuki dawnej, historii architektury, rzemiosła artystycznego, wzornictwa, scenografii i kostiumologii. Szczególnie cennym darem jest 34 tomy The Dictionary of Art, znajdujący się do tej pory tylko w niewielu największych polskich bibliotekach naukowych [7].

Publikacje zgromadzone w Bibliotece Głównej ASP stanowią kolekcję o szerokim zakresie tematycznym. Obok książek z zakresu malarstwa, rzeźby, konserwacji zabytków, rzemiosła artystycznego, wzornictwa przemysłowego, architektury wnętrz, muzealnictwa, historii sztuki, kultury, nauk pomocniczych, historii i etnografii, historii literatury i architektury znajdują się tu słowniki i encyklopedie. Osobne miejsce zajmuje bardzo duża i unikatowa kolekcja katalogów wystaw pracowników Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, artystów polskich i zagranicznych. Pozyskiwane w drodze wymiany międzybibliotecznej stanowią cenny nabytek w postaci publikacji i periodyków bardzo trudno dostępnych na rynku wydawniczym. Są to wydawnictwa niskonakładowe, często nieprzeznaczone do sprzedaży. Biblioteka Główna ASP w Krakowie prowadzi stałą wymianę z ponad 100 instytucjami w kraju i na świecie (biblioteki artystyczne, muzea, galerie, fundacje sztuki, instytucje kulturalne). Zbiór ten wciąż się rozrasta. W Bibliotece Głównej Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie znajduje się około 95 tytułów czasopism aktualnie prenumerowanych z różnych dziedzin sztuki.

Rys. 1. Księgozbiór Biblioteki Głównej Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie z podziałem na rodzaje publikacji (liczbę pozycji w poszczególnych kategoriach przedstawiono w formie odsetkowej, w odniesieniu do całości księgozbioru). Oprac. S. Sobczyk.

Katalog Biblioteki Głównej

W ostatnich latach znaczenie wypożyczeń międzybibliotecznych w zaspokojeniu potrzeb użytkowników bibliotek staje się coraz większe. Głównym powodem tej sytuacji jest bardzo szybki rozwój źródeł informacji o wydawnictwach i księgozbiorach bibliotecznych. To właśnie katalogi i elektroniczne systemy biblioteczne dają możliwość znalezienia i identyfikacji właściwych publikacji.

Biblioteka Główna ASP w Krakowie należy do Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego (KZB) i w jego ramach realizuje proces automatyzacji księgozbioru. W systemie VTLS/Virtua, który przejęła większość bibliotek krakowskich i wiele innych bibliotek akademickich w Polsce, opracowywane są wszystkie najnowsze nabytki Biblioteki. VTLS (Virginia Tech Library System) to produkt amerykańskiej korporacji o tej samej nazwie, przeznaczony do obsługi dużych bibliotek [8]. Od 1999 r. powoli, systematycznie Biblioteka poszerza komputerową bazę swojego księgozbioru. Katalog ten gwarantuje wyszukiwanie przez indeks autorski, tytułowy, przedmiotowy, sygnatury i słowa klucze. System Virtua, stanowiący udoskonalenie systemu VTLS, ma budowę modułową, a więc katalogowanie, obsługę kartoteki haseł wzorcowych, OPAC (Online Public Access Catalogue), wyszukiwanie według słów kluczowych. Katalog rejestruje zbiory Biblioteki Głównej ASP w Krakowie, zawiera opisy bibliograficzne druków zwartych (książki i broszury).

Zbiory Biblioteki Głównej od 2004 roku objęte są opracowaniem komputerowym. Wszystkie opisy bibliograficzne zaopatrzone są w hasła przedmiotowe. Każdy rekord w katalogu elektronicznym posiada określony status, tj. „dostępny” lub „nie wypożycza się”. Do katalogu internetowego do tej pory wprowadzono ponad 34 000 książek.

Dodatkowo w roku akademickim 2013/2014 Biblioteka Główna ASP w Krakowie podjęła przygotowania do pełnej komputerowej rejestracji wypożyczeń. W tym celu wykorzystano moduł udostępniania zbiorów w tym samym systemie. Powyższa zasada od 2015 r. dotyczy częściowo wypożyczeń międzybibliotecznych. Moduł ten ma szerokie możliwości, które stosowane są w tego rodzaju działalności:

- rejestruje wszystkie wypożyczenia,
- przedłuża wypożyczenia,
- informuje o dostępności egzemplarza,
- sporządza raporty,
- sporządza opracowania statystyczne,
- informuje na bieżąco o dostępności publikacji,
- daje możliwość wprowadzania adnotacji widocznych jedynie z poziomu wprowadzającej biblioteki.

Biblioteka Główna ASP od samego początku uczestniczy w budowaniu centralnego katalogu polskich bibliotek naukowych NUKAT, opartego na koncepcji zbiorowego katalogowania w bazie centralnej i udostępnianiu gotowych danych do kopiowania [9].

Zasady funkcjonowania wypożyczeń międzybibliotecznych w Bibliotece Głównej

Organizacja modelu wypożyczeń międzybibliotecznych jest uzależniona od wielkości biblioteki, rodzaju księgozbioru oraz przyjętych lokalnie zasad. Skala działalności wypożyczalni międzybibliotecznej jest w dużej mierze odzwierciedleniem stosunku kierownictwa placówki do udostępniania zbiorów na zewnątrz. W dużych bibliotekach naukowych za wypożyczenia międzybiblioteczne odpowiada zwykle odrębny dział zatrudniający co najmniej kilka osób.

W Bibliotece Głównej ASP w Krakowie wypożyczenia międzybiblioteczne stanowią istotny element pozyskiwania niedostępnych w księgozbiornie pozycji i jest odpowiedzialny za nie jeden pracownik. Ze względu na charakter zbiorów, w których znaczny udział mają cenne i rzadkie pozycje, decyzja o ewentualnym udostępnieniu międzybibliotecznym jest podejmowana indywidualnie, każdorazowo przez specjalnie powołaną komisję. Ostateczny wpływ na decyzję mają przede wszystkim: rodzaj publikacji, charakter udostępnienia (oryginał, kserokopia, skan), wartość pozycji i liczba dostępnych egzemplarzy (duża część księgozbioru to pozycje jednoegzemplarzowe). Z definicji wypożyczeniom międzybibliotecznym w oryginale nie podlegają pozycje: zaliczane do zbiorów specjalnych, wydane dawniej niż w 1939 roku, będące w złym stanie technicznym, czasopisma.

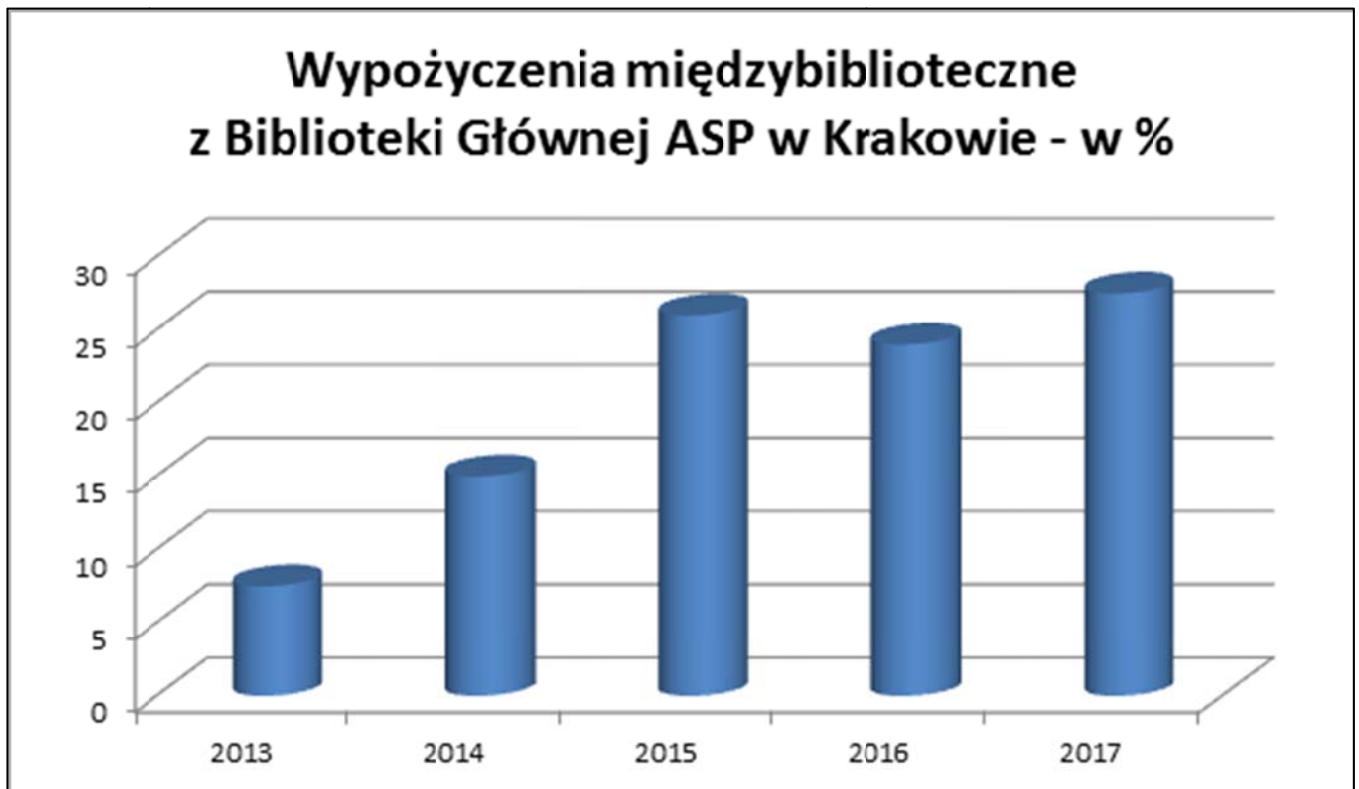
W przeciwieństwie do większości bibliotek, Biblioteka Główna ASP nie pobiera za udostępnianie swoich woluminów żadnych opłat, wybrane książki są wysyłane na własny koszt. Wystanie pozycji do udostępnienia jest przez personel biblioteki traktowane jako okazja do nawiązania stałej współpracy międzybibliotecznej. Często rekompensatę za wypożyczenie rzadkich pozycji stanowi przekazanie Bibliotece Głównej ASP wydawnictw adresata.

Pracownik odpowiedzialny za wypożyczenia międzybiblioteczne zajmuje się także ewidencjonowaniem transakcji. Początkowo było ono prowadzone w specjalnie do tego przeznaczonej księdze wypożyczeń międzybibliotecznych, następnie w arkuszu programu Excel, a od 2015 roku odbywa się w katalogu elektronicznym, w którym znajduje się konto Wypożyczalni Międzybibliotecznej ASP. Od tego czasu również procedura zamawiania jest w pełni z informatyzowana, a całościowy proces wypożyczenia od momentu zamówienia do realizacji odbywa się za pomocą poczty elektronicznej. Zamówienie w formie elektronicznej stanowi ekwiwalent tradycyjnego rewersu. Korespondencja elektroniczna między instytucjami jest archiwizowana jako dokumentacja Biblioteki Głównej.

Wypożyczenia międzybiblioteczne w latach 2013-2017 - analiza materiału

Wypożyczenia międzybiblioteczne mają miejsce w Bibliotece Głównej ASP od co najmniej kilkudziesięciu lat. Skokowy wzrost ich udziału w codziennym funkcjonowaniu Biblioteki wiąże się jednak wyraźnie z jej informatyzacją, powstaniem katalogu elektronicznego i wyodrębnieniem w katalogu modułu wypożyczeń międzybibliotecznych (CIRCULATION).

Tendencja ta znajduje odzwierciedlenie w analizowanym okresie, w latach 2013-2017. Jak przedstawiono na Rys. 2, liczba wypożyczeń międzybibliotecznych z Biblioteki Głównej ASP w Krakowie na rzecz innych bibliotek w roku 2015 wzrosła prawie dwukrotnie w odniesieniu do roku poprzedzającego, a ponad trzykrotnie, jeśli za punkt odniesienia przyjmiemy rok 2013. Od roku 2015 liczba wypożyczeń z Biblioteki utrzymuje się na mniej więcej stałym poziomie.

Rys. 2. Liczba wypożyczeń międzybibliotecznych z Biblioteki Głównej ASP w Krakowie - w procentach.
Oprac. S. Sobczyk (na podstawie dokumentacji Biblioteki Głównej ASP w Krakowie).

Podobną tendencję wyraźnego wzrostu liczby udostępnień zanotowano w przypadku wypożyczeń dla czytelników Biblioteki Głównej ASP w Krakowie, ale w tym przypadku miał on miejsce w roku 2016 (Rys. 3). Liczba wypożyczeń w stosunku do roku poprzedzającego wzrosła wówczas ponad dwukrotnie.

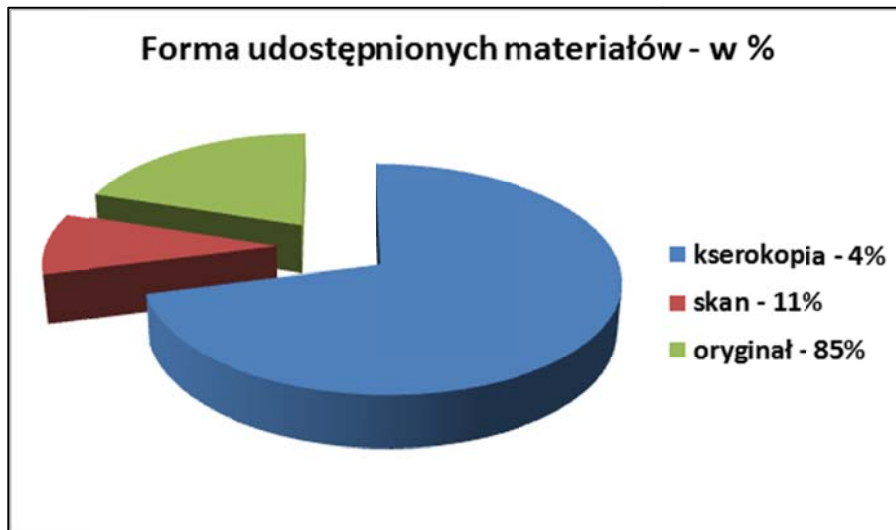
Rys. 3. Liczba wypożyczeń międzybibliotecznych do Biblioteki Głównej ASP w Krakowie - w procentach.
Oprac. S. Sobczyk (na podstawie dokumentacji Biblioteki Głównej ASP w Krakowie).

Charakter zbiorów Biblioteki Głównej ASP oraz duży udział w księgozbiorze pozycji jednoegzemplarzowych, stan zachowania wydawnictw wiążą się z mniej więcej stałym odsetkiem niezrealizowanych przez Bibliotekę zamówień. Biblioteka Główna nie ma wyodrębnionego księgozbioru, który dawałby możliwość stuprocentowej pewności zrealizowania zamówienia. Czynione są jednak starania, aby odsetek wypożyczeń międzybibliotecznych był jak najwyższy. W analizowanym okresie jedynie w roku 2016 odnotowano prawie trzykrotny wzrost liczby odmów w stosunku do poziomu średniego (Rys. 4).

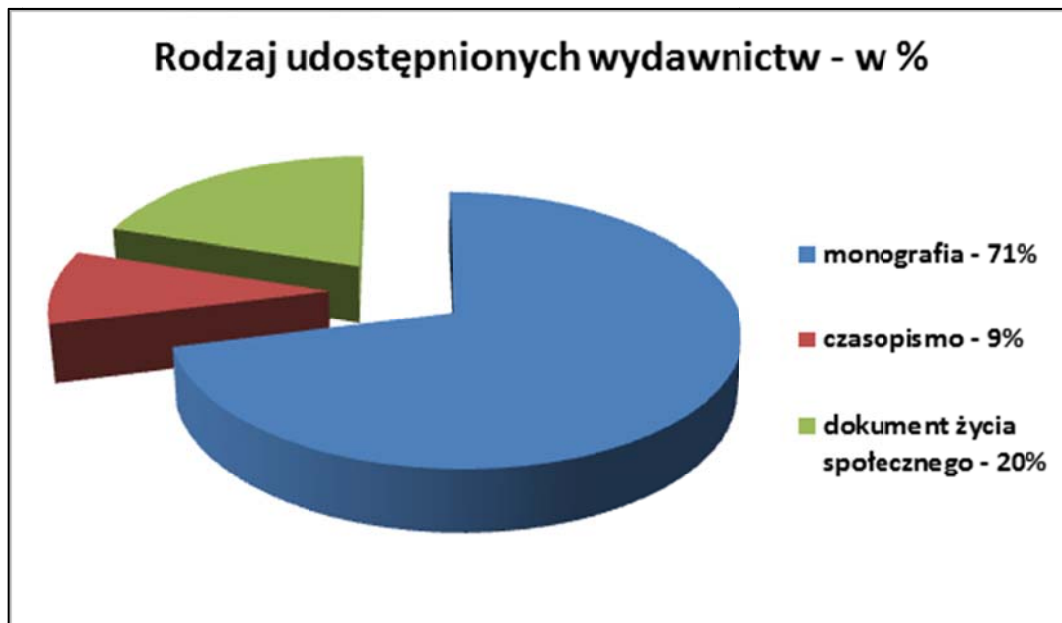
Rys. 4. Liczba niezrealizowanych zamówień przez Bibliotekę Główną ASP - w procentach.
Oprac. S. Sobczyk (na podstawie dokumentacji Biblioteki Głównej ASP w Krakowie).

Zdecydowana większość prób o udostępnienie (85%) dotyczy formy oryginalnej, co często wymaga podejmowania na bieżąco trudnych decyzji. Pozostałe 15% udostępnień realizowane jest w formie skanów lub kserokopii (Rys. 5).

Rys. 5. Forma udostępnianych materiałów z Biblioteki Głównej ASP - w procentach.
Oprac. S. Sobczyk (na podstawie dokumentacji Biblioteki Głównej ASP w Krakowie).

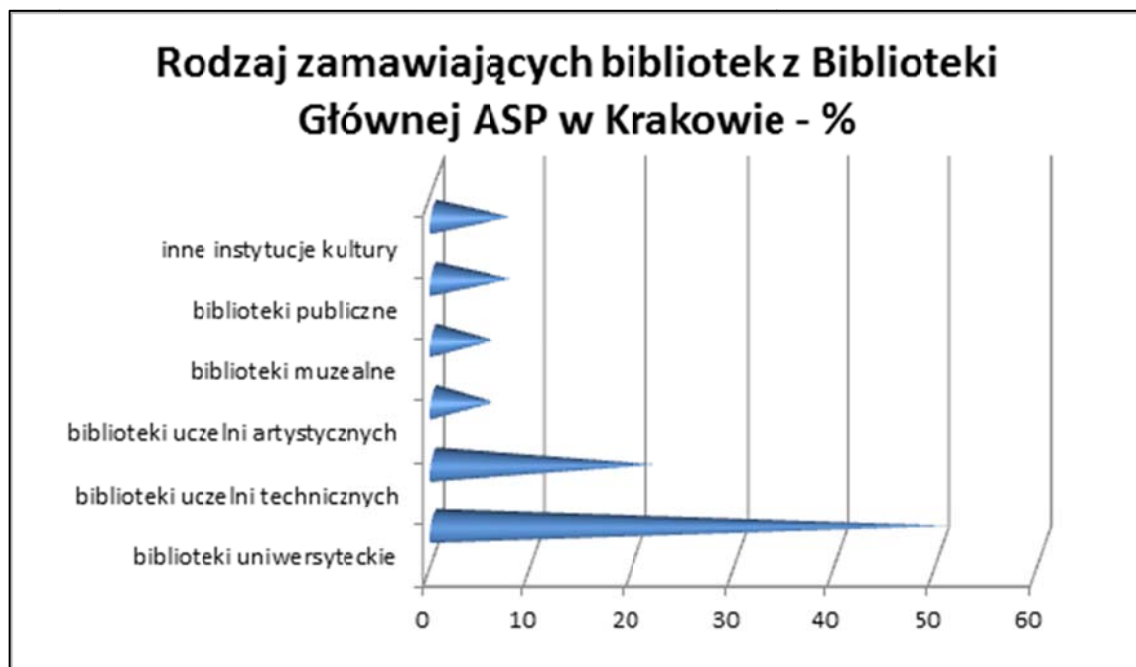
Wśród udostępnianych przez Bibliotekę Główną ASP pozycji dominują monografie (71%), a na kolejnych pozycjach znajdują się dokumenty z życia społecznego (20%) oraz udostępniane w formie skanów lub kserokopii, czasopisma (9%) (Rys. 6).

Rys. 6. Rodzaj udostępnianych wydawnictw przez Bibliotekę Główną ASP - w procentach.
Oprac. S. Sobczyk (na podstawie dokumentacji Biblioteki Głównej ASP w Krakowie).

Spektrum instytucji, które proszą o udostępnienie pozycji znajdujących się w księgozbiorze Biblioteki Głównej ASP w Krakowie, jest bardzo szerokie (Rys. 7). W tej grupie zdecydowanie dominują biblioteki uniwersyteckie. Mniej więcej ośmiokrotnie rzadziej z prośbą o udostępnienie zwracają się do Biblioteki Głównej ASP inne biblioteki uczelni artystycznych czy biblioteki muzealne, które charakteryzują się podobnym profilem tematycznym księgozbioru. Zdarzają się również zamówienia bibliotek publicznych oraz innych instytucji kultury.

Wymieniona powyżej lista instytucji wydaje się oczywista, biorąc pod uwagę charakter znajdującego się w Bibliotece księgozbioru. Zaskakująca jest natomiast druga co do częstości zapytań pozycja, jaką stanowią biblioteki uczelni technicznych. Analiza wypożyczeń dokonywanych przez uczelnie techniczne wskazuje na określoną tematykę wypożyczanych książek. Najczęściej są to publikacje dotyczące procesów technologicznych wykorzystywanych w sztuce. Zapotrzebowanie czytelników na tego typu literaturę wynika z tego, że uczelnie techniczne nie gromadzą książek dotyczących sztuki.

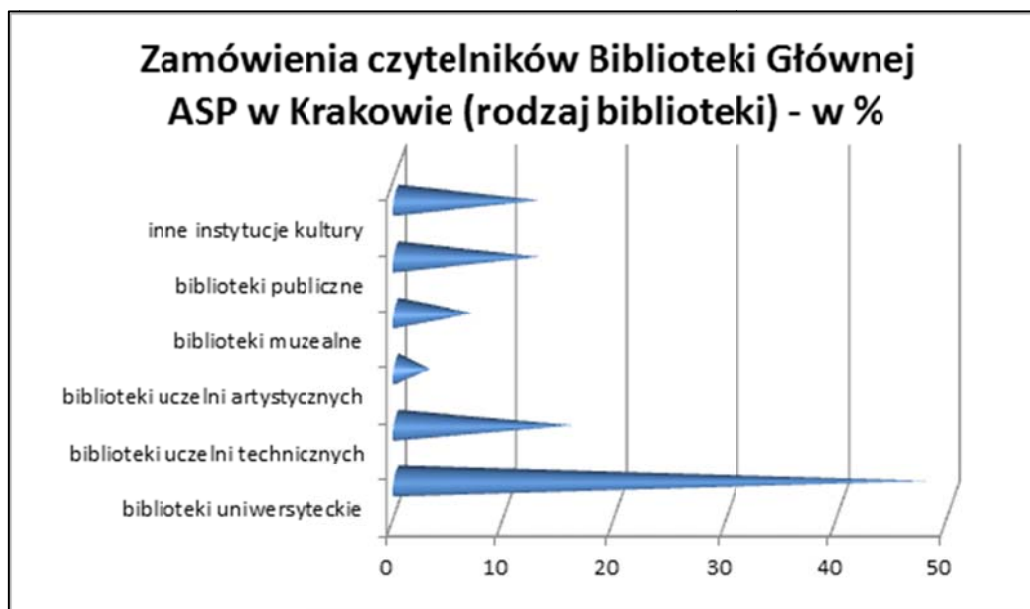
Rys. 7. Rodzaj bibliotek korzystających ze zbiorów Biblioteki Głównej ASP - w procentach.
Oprac. S. Sobczyk (na podstawie dokumentacji Biblioteki Głównej ASP w Krakowie).

W przypadku zamówień na materiały gromadzone w Bibliotece Głównej ASP z usług wypożyczeń międzybibliotecznych korzystają użytkownicy bibliotek polskich i zagranicznych. Wśród zamawiających instytucji przeważają polskie biblioteki (96%) (Rys. 8).

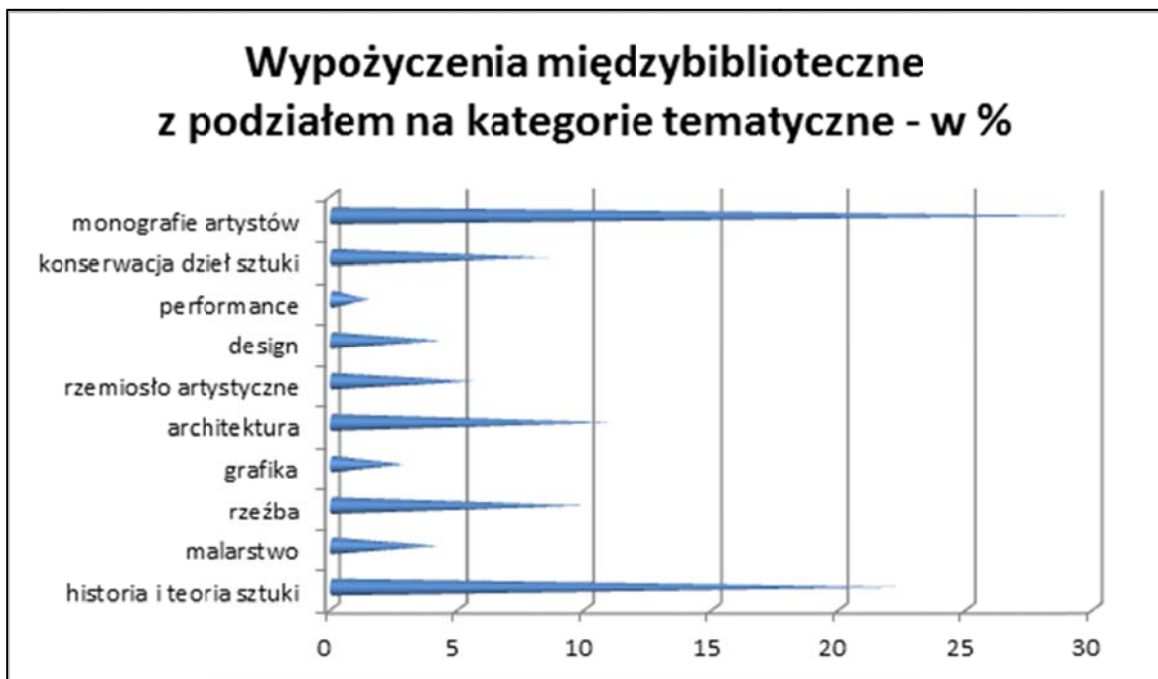
Rys. 8. Rodzaj bibliotek korzystających ze zbiorów Biblioteki Głównej ASP - w procentach.
Oprac. S. Sobczyk (na podstawie dokumentacji Biblioteki Głównej ASP w Krakowie).

Czytelnicy Biblioteki Głównej ASP w Krakowie najczęściej poszukują pozycji znajdujących się w księgozbiorach bibliotek uniwersyteckich (trzykrotnie częściej niż średnio w innych bibliotekach). Mniej więcej z porównywalną częstością proszą o dostarczenie książek z bibliotek uczelni technicznych, bibliotek muzealnych, publicznych lub innych instytucji kultury. Nasi użytkownicy najrzadziej zwracają się z prośbą o książki z innych bibliotek uczelni artystycznych, co jest uzasadnione profilem biblioteki (Rys. 9).

Rys. 9. Rodzaj bibliotek, z których zbiorów korzystają czytelnicy Biblioteki Głównej ASP - w procentach.
Oprac. S. Sobczyk (na podstawie dokumentacji Biblioteki Głównej ASP w Krakowie).

Prośby o udostępnienie dotyczą w zasadzie całego spektrum tematycznego pozycji znajdujących się w księgozborze Akademii Sztuk Pięknych ASP w Krakowie. Najczęściej wypożyczane są jednak monografie artystów i książki z zakresu historii i teorii sztuki (Rys. 10). Monografie artystów stanowią istotny odsetek wszystkich wydawnictw gromadzonych przez Bibliotekę Główną ASP w Krakowie. Do tej kategorii zaliczono również publikacje dokumentujące dorobek artystów, m.in. katalogi wystaw. Dostęp do tego typu literatury jest bardzo ograniczony ze względu na rodzaj wydawnictwa, bardzo niski nakład, formę wydawniczą, jak również brak możliwości zakupu w ogólnodostępnych księgarniach. Katalogi wystaw Biblioteka Główna ASP w Krakowie pozyskuje głównie w formie wymiany międzybibliotecznej i daru z instytucji krajowych oraz zagranicznych. Część monografii artystów stanowią obszerne i bardzo bogato ilustrowane wydawnictwa albumowe wydawane najczęściej przez znane muzea światowe. Biblioteka Główna prowadzi zakupy tych wydawnictw za pośrednictwem różnych firm polskich, które specjalizują się w tego rodzaju przedsięwzięciach. Te wydawnictwa cieszą się największą popularnością wśród zamawiających bibliotek.

**Rys. 10. Wypożyczenia międzybiblioteczne z Biblioteki Główniej ASP
z podziałem na kategorie tematyczne - w procentach.**

Oprac. S. Sobczyk (na podstawie dokumentacji Biblioteki Główniej ASP w Krakowie).

W okresie przed informatyzacją Biblioteki Główniej ASP, prośby o udostępnienia były dokonywane w formie pisemnych rewersów. Zamówienia musiały być odpowiednio wypełnione, imiennie podpisane i opatrzone pieczęcią instytucji zamawiającej. W dobie katalogu elektronicznego i powszechnego dostępu do Internetu, tego typu forma praktycznie zniknęła. Obecnie dominują zamówienia dokonywane za pośrednictwem poczty elektronicznej (94%). Niewielki odsetek stanowią zamówienia telefoniczne (Rys. 11).

Rys. 11. Forma zamówień międzybibliotecznych z Biblioteki Głównej ASP - w procentach.
Oprac. S. Sobczyk (na podstawie dokumentacji Biblioteki Głównej ASP w Krakowie).

Podsumowanie

„Biblioteka jest wielka przez swą gościnność, a nie przez swe rozmiary” - napisał wiele lat temu Rabindranath Tagore, pierwszy hinduski laureat literackiej nagrody Nobla. Ten cytat wydaje się doskonałym podsumowaniem niniejszej pracy.

Podstawową funkcją biblioteki jest udostępnianie książek. Jego najstarszą formą jest umożliwienie korzystania z księgozbioru na miejscu, w czytelni bibliotecznej. Kolejnym ważnym krokiem było wypożyczanie książek do domu czytelnika. Wypożyczenia międzybiblioteczne, odgrywające coraz większą rolę w codziennym funkcjonowaniu bibliotek, stanowią ostateczne wyjście naprzeciw rosnącym oczekiwaniom użytkowników. Wiadomo bowiem, że żadna, nawet największa biblioteka, nie jest w stanie zgromadzić wszystkich możliwych woluminów, co dotyczy szczególnie literatury specjalistycznej.

Wypożyczenia międzybiblioteczne odgrywają bardzo istotną rolę w Bibliotece Głównej Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Biblioteka przestrzega pięciu podstawowych zasad, sformułowanych w podręczniku IFLA, poświęconym wypożyczeniom międzybibliotecznym [10]. Procedury biurowe zostały uproszczone do niezbędnego minimum. Zamówienie wybranej pozycji nie wymaga już wypełniania jakichkolwiek formularzy. Zgodnie z postulowaną przez IFLA zasadą minimalizowania kosztów, w Bibliotece Głównej ASP nie pobiera się za wypożyczenia jakichkolwiek opłat. Przestrzegane są też zasady szybkiej realizacji i dostarczenia zamówionych materiałów.

Księgozbiór Biblioteki Głównej ASP w Krakowie cieszy się ogromnym zainteresowaniem czytelników z różnych środowisk, co znajduje odzwierciedlenie w rosnącej liczbie zapytań i wypożyczeń międzybibliotecznych. Wynika to z charakteru zbiorów, unikalnych na skalę krajową i międzynarodową oraz ich znakomitego opracowania w katalogu. Nie bez znaczenia jest też wewnętrzna polityka Biblioteki, w której wypożyczenia międzybiblioteczne są traktowane jako możliwość nawiązania współpracy z różnymi instytucjami i pozyskania od nich ciekawych, często niedostępnych do nabycia, publikacji. Dynamika wypożyczeń międzybibliotecznych w Bibliotece Głównej ASP w Krakowie w latach 2013-2017 potwierdza rosnący udział tej formy wypożyczeń w działalności Biblioteki.

Przypisy:

- [1] M. Byra, *Zasady wypożyczania międzybibliotecznego krajowego i zagranicznego według zaleceń IFLA*. In *Wypożyczenia międzybiblioteczne. Materiały Ogólnopolskiej Konferencji „Dostęp do zasobów piśmiennictwa krajowego i zagranicznego : wypożyczenia międzybiblioteczne” zorganizowanej w Warszawie 10-11 grudnia 1991 roku*, Warszawa, 1992, s. 9-10.
- [2] K. Całka, A. Uniejewska, *Doświadczenia Biblioteki Głównej Politechniki Wrocławskiej w prowadzeniu wypożyczeń międzybibliotecznych*. In J. Nowicki (red.), *Wypożyczenia międzybiblioteczne : stan i perspektywy*, Warszawa, 2002, s. 39.
- [3] Tamże.
- [4] *Projekt nowelizacji Zarządzenia Ministra i Kultury i Sztuki z dnia 25 marca 1980 r. w sprawie zasad wypożyczenia międzybibliotecznego*. M. P. 1980, Nr 12, poz. 54.
- [5] *Biblioteka Główna Akademii Sztuk Pięknych im. J. Matejki w Krakowie*, Kraków, 2011, s. [1-4].
- [6] J. Waltoś J., *Georg Baselitz Profesorem Honorowym ASP w Krakowie*, „Wiadomości ASP”, 2000, nr 17, s. 11-13.
- [7] *Biblioteka Główna Akademii Sztuk Pięknych im. J. Matejki w Krakowie*, Kraków, 2011, s. [1-4].
- [8] U. Zamorska, *Mały krok w dużej sprawie czyli o komputeryzacji Biblioteki Głównej ASP*, „Wiadomości ASP”, 2004, nr 29, s. 17.
- [9] Tamże.

[10] M. Byra, *Zasady wypożyczania międzybibliotecznego krajowego i zagranicznego według zaleceń IFLA*. In *Wypożyczenia międzybiblioteczne. Materiały Ogólnopolskiej Konferencji „Dostęp do zasobów piśmiennictwa krajowego i zagranicznego : wypożyczenia międzybiblioteczne” zorganizowanej w Warszawie 10-11 grudnia 1991 roku*, Warszawa, 1992, s. 9-10.

Bibliografia:

[1] *Biblioteka Główna Akademii Sztuk Pięknych im. J. Matejki w Krakowie*, Kraków, 2011, s. [1-4].

[2] Błach M., *Jakość usługi wypożyczeń międzybibliotecznych w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego*. In M. Wojciechowska, *Zarządzanie jakością w bibliotece*, Warszawa, 2017, s. 333-346.

[3] Byra M., *Zasady wypożyczania międzybibliotecznego krajowego i zagranicznego według zaleceń IFLA*. In *Wypożyczenia międzybiblioteczne. Materiały Ogólnopolskiej Konferencji „Dostęp do zasobów piśmiennictwa krajowego i zagranicznego : wypożyczenia międzybiblioteczne” zorganizowanej w Warszawie 10-11 grudnia 1991 roku*, Warszawa, 1992, s. 9-10.

[4] Całka K., Uniejewska A., *Doświadczenia Biblioteki Głównej Politechniki Wrocławskiej w prowadzeniu wypożyczeń międzybibliotecznych*. In J. Nowicki (red.), *Wypożyczenia międzybiblioteczne : stan i perspektywy*, Warszawa, 2002, s. 39.

[5] Cornish G. P., *Model handbook for interlending and copying*, [Boston Spa, Wetherby] 1988.

[6] *Projekt nowelizacji Zarządzenia Ministra i Kultury i Sztuki z dnia 25 marca 1980 r. w sprawie zasad wypożyczenia międzybibliotecznego*. M. P. 1980, Nr 12, poz. 54.

[7] Waltoś J., *Georg Baselitz Profesorem Honorowym ASP w Krakowie*, „Wiadomości ASP”, 2000, nr 17, s. 11-13.

[8] Zamorska U., *Mały krok w dużej sprawie czyli o komputeryzacji Biblioteki Głównej ASP*, „Wiadomości ASP”, 2004, nr 29, s. 17.

Informacja o autorze

mgr Sławomir Sobczyk - kustosz dyplomowany, zastępca dyrektora Biblioteki Głównej Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie; e-mail: ssobczyk@asp.krakow.pl; tel. 12 292 62 77 wewn. 35.